

Ishaja vsako sredo. — Naročnina: za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifu. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Dr. I. Rosina:

Pregled kmetško-kulturnega dela

Sokolstvo in narod. — Pokret kmetške mladine. — Agrarna reforma.

V zadnjem času, takorekoč v tem poletju ima kmetkokulturni pokret zaznamovati troje znatnih in značajnih uspehov.

Sokolstvo in narod.

Prvi je razčiščenje razmerja med Sokolom na vasi in našimi Društvi kmetških fantov in deklet. Sicer so komaj dana načela in nakazane smeri sodelovanja, toda ob obojestranski širokogrudnosti je stvorjena baza za odločilni razmah tako »Sokola«, kakor naših društev.

Predvojni »Sokol« je bil revolucionarna telovadna organizacija mestne naše inteligence. Po vojni je ta končni cilj kot izpolnjen odpadel in padel tudi elan v »Sokolu«. Skušalo se je sicer dati novega impulza z čvrstejšim uvrščanjem v tzv. napredno fronto. Toda s tolikim trudom zgrajena ekspanzija na deželo, med narod, med pravi narod, je ostala vendarle omejena več ali manj na trško veljaštvo in na vaško inteligenco.

S kraljevo gesto se je spremenil položaj iz temelja. »Sokol« je postal vsedrjavna, izvenstrujna organizacija, reprezentirajoča na zunan in znotraj celonarodno pripravljenost in njegovo voljo do zdravja, viteštva in prostovoljnega pokoravanja samodisciplini in svrhu najvišjih državnopravnih ciljev. »Sokol« je postal prvi faktor k vzgoji ponosne zavesti lastne državnosti, njegovi nastopi postajajo čisti kulturni užitek, ki nam naj prikaže zdravstveni in značajni nivo svobodnega naroda, ki hoče postati svoj, združen na demokratskih načelih enakosti in bratstva.

Sedaj je prišel »Sokola« veliki čas in obenem preizkušnja, prodreti v zadnjo kmetško vas, zbrati okrog sebe res ves narod, združiti na višji neutralizirani bazi vse socialne vrste naše vasi, predvsem našo čistokrvno kmetško mladino. Njo, in tu so tudi bajtarski in polgruntarski sinovi, je treba aktivizirati, v njej premagati prirojeno in vsled stoletij globoko ukoreninjeno averzijo (odpor) proti javnemu nastopu, oblasti in sploh šolmaštrovanju.

Sam učitelj v vasi, sam sreski poglavar te naloge nikoli ne zmoreta. Lahko je zbrati ljudi skupaj, lahko ustanoviti društvo s starostjo s podstarostjo načelnikom itd., toda zbuditi v kmetškem fantu in dekletu samem notranjo iskro, notranji samopogon, to je druga, težja stvar. Najtežje je odstraniti nezaupanje kmetške mladine kakor hitro jo kdo hoče česa »učiti«. To nezaupanje je skozi stoletja privzgojeno; gre proti vsaki gospodi in vsemu gosposkemu, od katere so naši kmetje tolikokrat bili prevarani.

Kmečki fantje in dekleta iz naših kmetškomladinskih društev tega nezaupanja ne

poznajo več. Oni vedo, da sami vodijo, sami prirejajo svoje tekme koscev in žanjic, vedo, da je to njih delo in njim v ponos. Kdor je samo enkrat slišal s kakim samoponosom in z žarečimi očmi pripoveduje kmetški fant sodelovalec pri taki tekmi o njeni lepoti, kdor je samo malo pazjiveje prečital njegovo navdušeno poročilo v »Kmetškem listu« o njej, bo takoj uvidel, da je tu na delu doslej povsem nepoznana, nova sila.

To novo silo smo ponudili »Sokolu« in ne samo našo številčno moč. Mi smo odkritosrčno pripravljene upeljati ga tudi v srca naše kmetške mladine. Mi smo širokogrudni dovolj, da vemo, da ne bo malokrvne umetne konkurence, temveč velikopotezno razširjeno delo. Mi zaupamo vodstvu »Sokola«, da bo imelo smisel in oči za socialne naše smernice, predvsem pa za merodajno njih važnost. Zupanju stavimo zaupanje nasproti.

Ako bo dovolj širokopoteznosti na obeh straneh, potem lahko rečemo z gotovostjo da je kamen temelj, postavljen letos, podlaga mogočni zgradbi.

Pokret kmetške mladine.

Drugi uspeh je kmetško-kulturni pokret dosegel v svojih mladinskih vrstah samih.

Doslej so v našem javnem življenju bila naša društva kmetških fantov in deklet vendarle neke pastorke; tudi brez njih se je lahko računalo.

Letošnje poletje se je to izpremenilo. Vsej javnosti — in Jutru in Jugoslovanu moramo biti za to hvaležni — se je pokazalo, da so tu na delu nove sile in da se utirajo doslej neznan pota. Prireditev zvezne tekme koscev v Beričevem je tukaj kamen-mejniki. Odslej se je vsa naša Kmetška mladina razgibala v tekmovalstvu za ponos, spoštovanje in priznanje svojega dela.

Naša Kmetška mladinska Društva so prešla v ofenzivo, naša Kmetška mladina sama brez našega pogona se je aktivizirala. Odslej rastejo tekme koscev in žanjic čez noč in v krajih, kjer ni imel kmetški pokret skoraj nikakega resnega oslona, jih tristo in še več od srca pozdravlja.

Zadeli smo srčno struno naše kmetške mladine, ki ne sovraži, ki ljubi svoje delo in ji je prvič dana prilika, da se pred vso javnostjo z njim postavi. Kdor je en samkrat občutil kako zdravje, lepoto, čistost veselja in kak samoponos diha taka čistokrvno kmečka prireditev, ne bo nje velikanski vzgojni pomen za našo kmetško mladino mogel več tajiti.

Naloga naše kmetške mladine je, da organizira čim več društev baš sedaj v svrhu prireditev teh tekem, da bode drugo leto cela

mlada kmetška Slovenija tekmovala v kmečkem veselju za svojega prvaka-delavca-kosca. Val, ki nas je zajel se ne sme razliti v prazno. Pritegniti moramo še druge vrste kmečkega dela. Kmetška mladina bode organizirala Kmetške praznike. Ti naj bodo pregled naše kmetške kulture in pravi izraz našega kmetškega dela in življenja. Z razstavami živine se naj združijo kmetške dirke, kmetške tekme koscev in žanjic za naslov prvaka okraja in na njih naj vidimo nastope tudi kmetških sokolskih čet, tekmovalnja naših pevskih društvenih odsekov, kolesarjev itd. To so bile doslej sanjarije; odslej postajajo realnost.

Letos smo šele dotipali te možnosti.

Agrarna reforma.

Tretji veliki uspeh kmetškega pokreta je gospodarskega značaja.

Zveza agrarnih interesentov je držala svojo obljubo, da bo skrbela za svoje revne člane, za našega malega kmeta-delavca, za našega bajtarja in najemnika.

Ko je prišel veliki zgodovinski trenotek in ima priti okoli 50.000 ha slovenskih gozdov v roke naroda nazaj, je storila vse, da ta zemlja pripada onemu, ki je najbolj lačen, najbolj potreben in kateremu je v prvi vrsti namenjena. To je naš mali kmet-delavec. Ko so vsi drugi spali in niso ganili z mezincem, je zveza agrarnih interesentov organizirala v roku treh tednov 150 malo-kmetških zadrug, ki naj dobe kot najpotrebnejši od preobložene mize onih, ki imajo vsega preveč.

Res je, da so imele pravico prositi za zasluzene gozdove tudi občine in druga kmetijska udruženja. Toda ta so večinoma v rokah gospodarsko močnejših in baš mali kmet bajtar in najemnik to pot ni zaupal tuji dobroti, ampak je sam skrbel za svojo pravico. Po kmetškem pokretu je dobil pomoč in to nam je lahko v ponos.

Kmetkokulturni pokret se oslanja v prvi vrsti na kmeta iz naše vasi, ki mu je gospodarska hrbtenica trdna vsaj toliko, da se čuti samostojnega in mu ni treba pripogniti hrbita pred vsakim vetrom. Iz teh vrst imamo največ naših najtrdnjših značajev in tu je naše deblo. Tu je ponos in poštenje kmetške tradicije in stanovskega ponosa.

Toda vas je gospodarska enota in če bajtar nima lesa niti, da bi zakuril, niti strelje, da bi postal edini kravici v hlevu, potem bo prisiljen jo jemati skrivaj od soseda. Meni je stari kmetški pokretaš rekel: »Veste, jaz bom prosil za občino in ne bom šel na ustanovni občini zbor zadruge. Ampak jaz vam čisto po pravici povem, da gre onim malim interesentom prednost pred nami, ker so

najbolj potrebni. Tako govori kmetška pravičnost in tako naj tudi bo!

Edino naša zveza agrarnih interesentov pa se je res zavzela za te najbolj potrebne. Tudi ti so narod in tudi ti so naši bratje. Doslej so živeli v temi in neznanju. Na njih pritegnitev v javno življenje ni bilo niti misliti. Ali jih v prejšnjih letih sploh ni bilo na volišče ali pa so kakor v spanju glasovali za onega od kogar so bili gospodarsko odvisni. Na spodnjem štajerskem ob sedaj razlaščenih veleposestvih so to često bili Nemci.

Prvič po dolgem, dolgem času se je ta masa sedaj razgibala, postaja aktivna, vstopa v areno javnega življenja. Dobiva pravice, toda prevzemati se bo morala naučiti tudi dolžnosti. Samo na ta način se vzgajajo značaj, na katere lahko narod računa in ki mu tvorijo narodni aktivum. Doslej pa takemu najemniku niti v pravdi ni bilo pomoči, čeprav so se mu na nečuvven način gazile pravice; ker se sam svojih dolžnosti tudi ni navadil držati.

Čisto nova vrsta ljudstva, ki je ostala doslej pasivna v ozadju, se začne vzgajati k

samozavesti, k čuvstvu odgovornosti, k narodni državni zavesti. **To je novi kulturni aktivum in obogatitje našega javnega življenja.**

Novonastale malokmetske pašniške in gozdne zadruge imajo najtežjo nalogo še pred sabo. Kakor so svoj čas, ko so se po Sloveniji ustanovljale hranilnice, zmajevali nevarno z glavo, češ, kako naj bo kmet sposoben voditi gospodarski in celo denarni zavod, tako bodo tudi danes dvomili v sposobnost neukega slovenskega bajtarja, gospodarsko samostojno voditi razlaščena in pridobljena gozdna zemljišča.

Kakor pa je slovenski kmet pred petdesetimi leti dal dokaz svoje sposobnosti, tako bo storil to pot tudi naš malokmet-delavec. **Prvič bode med nami nastopil v velikem način kolektivnega gozdnega gospodarstva na združnem temelju.**

Ko bode preizkušnja končana, se bomo vsi radovali, da smo temu, v našem gospodarskem in kulturnem življenju novonastopajočemu kmetu-delavcu pomagali, ko je bil pomoči potreben.

Pravilnik za agrarno reformo

Višina odškodnine za razlaščene gozdove — Način plačevanja — Splošne določbe.

Minister za poljedelstvo je v sporazumu z ministrom za šume in rudnike ter v soglasju s predsednikom ministrskega sveta predpisal pravilnik o višini in načinu izplačila odškodnine za razlaščene gozdove in o zadevnem postopku.

I.

Kako se določi odškodnina in postopek.

Čl. 1. 1. Gozdovi (gozdna zemljišča s sestavinami) strogega starega zaščitnega značaja (zaščitni pasovi visokih leg, zaščitni pasovi ob javnih prometnih sredstvih in hudourniških področjih, plazovih, itd.) in vse ostale neplodne površine v sestavu teh gozdov se bodo razlastile brez pravice do odškodnine.

2. Ako navedeni gozdovi še niso izločeni na podlagi gospodarskih osnov, je potreben predhodni postopek po § 18 zakona o gozdovih.

Čl. 2. 1. Odškodnina za druge gozdove (gozdna zemljišča s sestavinami) se bo določila na podlagi čistega katastrskega dohodka po stanju na dan 27. februarja 1919.

2. Gozdovi I. in II. razreda starega čistega katastrskega dohodka bodo tvorili prvi razred agrarne cenitve, gozdovi III. in IV. razreda starega katastrskega dohodka bodo tvorili II. razred agrarne cenitve. V. in VI. razred starega čistega katastrskega dohodka bo III. razred agrarne cenitve, VII. in VIII. razred čistega katastrskega dohodka pa IV. razred agrarne cenitve.

3. Cena I. razreda se odredi tako, da se bo stari čisti katastrski dohodek gozdov II. razreda katastrske bonitete, izražen v kronah, pomnožil s količnikom 200. Tako dobljena vsota je dinarska cena za I. razred agrarne cenitve.

4. Cena II. razreda se določi tako, da se vrednost I. razreda zmanjša za 20%.

5. Cena III. razreda se ugotovi s tem, da se vrednost II. razreda zmanjša za 20%.

6. Cena IV. razreda se določi tako, da se vrednost III. razreda zniža za 50%.

Čl. 3. 1. Odškodnina po gornjem členu velja za normalno porasle gozdove, stare nad 100 let in najboljše vrste lesa ter brez posebnih težkoč za razlastitev.

2. Ali so razlaščeni gozdovi podnormalno porasli, kolikšna je njihova starost, kakšna jim je vrednost lesa in ali obstoje posebne težkoče za razlastitev, bodo določile manjšo vrednost od primera do primera posebne komisije. Ta cena bo veljavna za obračun.

Čl. 4. Za opravljanje del po čl. 3, 5, 8 in 9 tega pravilnika bo ban imenoval komisije, ki bodo sestavljene iz dveh kvalificiranih gozdarskih veščakov. Eden teh bo sreski gozdarski referent dotičnega sreza, eden pa poljedelski strokovnjak banske uprave. Komisijam bodo predsedovali sreski načelniki srezov, kjer so gozdovi.

Čl. 5. 1. Te komisije bodo skrbele oziroma določile na licu mesta tele podatke:

a) o potrebi agrarnih subjektov v smislu § 24 zakona, upoštevajoč pri tem število članov zainteresiranega kolektivnega telesa in o velikosti in stanju gozdov, ki so jim bili doslej lastniki.

b) o razpoložljivih gozdnih površinah v zmislu § 24 zakona, pri čemer je treba paziti na njihovo gospodarsko stanje, gospodarsko pripadnost in na potrebe gozdne industrije, za katere je treba primerno izvesti načela čl. 1. in 2. zakona z dne 15. marca 1929 l. o zaščiti domače lesne industrije, tako da se ji po možnosti zajamči primerna kapaciteta tehničnega lesa iz lastnih gozdov.

c) o možnosti ustanovitve novih gospodarskih celot z ozirom na dosedanjo in novo posest agrarnih subjektov.

2. Razen tega bodo komisije poskrbele zemljeknjižne izpiske, izvlečke iz lastninskih listin in lastninskih knjig zemljiških zajednic, popise rodbin zainteresiranih vasi oziroma upravnih občin, ter naj sestavijo pregledne načrte velikih gozdnih posestev.

Čl. 6. Veleposestniki so dolžni, da predložijo komisijam popolne gospodarske podatke, kontrolne knjige in ostalo gradivo za cenitev z vsemi načrti.

Čl. 7. Pri novoustanovljenih kolektivnih telesih, kakor tudi pri že obstoječih, ki bodo izpopolnjena z novimi posestvi, tvori osnovo za ustanovitev oziroma za izpopolnitev popisa vseh upravičencev celokupno število prebivalcev rodbin, ki stalno prebivajo v dotičnih občinah ali vaseh.

Čl. 3. 1. Komisije bodo sestavile o svojem delu zapisnik, v katerega morajo poleg podatkov po čl. 3. in 5. tega pravilnika vstaviti opombe in zahteve agrarnih subjektov in veleposestnikov.

2. Komisije morajo zapisniku priložiti vse gori navedene listine in načrte.

Čl. 9. 1. Na osnovi tako zbranih podatkov in načel v smislu čl. 1, 2, 3, 5 in 7. tega pravilnika bodo komisije za vsako gozdno veleposestvo, za

katere se zahteva razlastitev, predložile utemeljen predlog:

a) o površini, ki jo je treba razlastiti v korist vsakega posameznega subjekta,

b) o očitni manjše vrednosti v zmislu čl. 3 tega pravilnika.

2. Na ta način utemeljene predloge morajo komisije predložiti brez zavlačevanja preko pristojne banske uprave ministrstvu za poljedelstvo, da jih reši v zmislu § 24 zakona.

Čl. 10. Odškodnina za gozdna zemljišča (krčevine) imovinskih občin, ki so bila na osnovi dosedanjih zakonov o agrarni reformi že poljedelsko kultivirana, se bo določila po odredbah § 28 zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Čl. 11. Odškodnina za gozdne pašnike in za druge površine, ki jih je mogoče obdelati in ki se nahajajo v sestavu gospodarskih jedinic, se bo določila po predpisih § 28 zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Čl. 12. Odškodnina za zgradbe in za druge gradbene objekte, ki so potrebni za upravo, ekonomijo in izkoriščanje gozdov, ki se naj razlastijo, se bo določila na podlagi § 34 zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Čl. 13. 1. Če se vsa površina ali pa samo en del gospodarske enote razlasti v korist nekaterih agrarnih subjektov, bodo dotični subjekti participirali pri plačanju odškodnine po stanju in površini gozdov, ki so mu pripadli.

2. V kolikor bodo obstojali upravičeni razlogi gozdno-gospodarskega značaja zoper razdelitev razlaščenega gozda, neglede na površino, se bodo zadržali odnosni agrarni subjekti.

Čl. 14. 1. Izvzamejo se iz razlastitve vse naprave za predelavo lesa in drugih gradbenih objektov, ki služijo veleposestniku v industrijske svrhe, kakor tudi za eksploatacijo preostalega dela gozda.

2. Za gradnjo gozdnih cest, potov in skladišč kakor tudi za njihove objekte se ne plača nikakoli odškodnina.

3. Višina odškodnine se ugotovi na podlagi cen, ki bi se mogle doseči s prodajo samo onih delov naprav, objektov in instalacij za predelavo lesa, ki se lahko uporabijo za aplanacijo gozdov vobče (železni material in konstrukcije, tekoči material, stroji in ostali uporabljivi deli instalacij za predelavo lesa).

4. V kolikor te naprave, instalacije in drugi objekti ne pridejo v poštev za agrarne subjekte, sme lastnik gozda v roku pol leta od dneva pravne veljave razlastitvenega odloka odstraniti te naprave, instalacije in ostale objekte v svojo korist. Če lastnik tega ne stori, pripadejo te naprave, instalacije in ostali objekti brez odškodnine dotičnim agrarnim subjektom.

5. Če bi bile te naprave, instalacije in ostali objekti potrebni tudi za eksploatacijo razlaščenega gozda, kakor tudi za ostali del gozda, ki bo ostal veleposestniku v svobodno uporabo, je dolžan dotični veleposestnik dovoliti vso porabo vseh navedenih naprav proti odškodnini in na način, ki se sporazumno ugotovi.

6. V primeru spora po 4. odstavku tega člena je obvezen sklep paritetnega razsodišča štirih članov. Predsednika imenuje pristojna banska uprava.

II.

Način izplačila.

Čl. 15. 1. Glede na posebni značaj gozdnega gospodarstva se lahko prizadetim agrarnim subjektom dovoli odgoditev plačevanja anuitet, če nastopijo za to upravičeni razlogi.

2. Obrazložene prošnje za odgoditev plačila je treba v roku enega meseca dni pred dospelostjo plačilnega roka poslati preko sreskega načelstva banski upravi, ki bo o tem razsodila.

3. Te prošnje se lahko ponove, če bi tudi po podaljšanem roku obstojali isti razlogi.

Čl. 16. Vse ostale odredbe za izplačilo odškodnine, vsebovane v zakonu o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih, veljajo tudi za razlaščene gozdove.

III.

Sklepna določila.

Čl. 17. 1. Tiste gozdne površine in gozdovi, ki so na podlagi sklepa državnih oblasti že izločene za potrebe agrarne reforme, se lahko zaokrožijo odnosno komasirajo v mejah prirodnih gravitacij, ki bodo najbolj ustrezale rentabilnosti gozdnega gospodarstva agrarnih subjektov in lastnikov preostalega dela gozda.

2. Pri tem je treba stremeti za tem, da novo določene meje obsegajo najmanj toliko površine, kolikor je že izločene.

Čl. 18. 1. Vse gospodarske osnove in ostale taksacijske operate z vsemi načrti, ki so bili do zdaj sestavljeni za razlašene gozdove in gozdna zemljišča, bo prodal lastnik brez odškodnine agrarnim subjektom odnosno sreskemu načelstvu, v čigar področju se razlašeni gozdovi nahajajo.

2. Če se razlasti samo en del teh gozdov, se postavijo lastni elaborati in načrti na razpolago sreskemu načelstvu in svrhu prepisa tistih podatkov, ki se nanašajo na razlašeni gozd, brez pravice do odškodnine.

Čl. 19. Če so potrebe agrarnih interesentov tolikšne in je razpoložljivih gozdov tako malo, da se mora razlastiti vse do maksimuma, določenega v čl. 24 zakona, ima veleposestnik v smislu čl. 13 v zvezi s čl. 24, odstavek 4 zakona pravico opcije, vendar tako, da s tem ne onemogoči izročitve preostalih gozdov namenu, v katerega se razlasti iz gospodarskih razlogov.

Čl. 20. 1. V kolikor obstoje pogodbe glede eksploatacije razlaščenih gozdov, se prepusti dogovoru strank, ali bodo še dalje ostale v veljavi.

2. V primeri nesporazuma bodo eksploataciji izkoristili samo etat za eno gospodarsko leto, ki se zaključi do 1. aprila 1932, z obvezo, da bodo primerno plačali novemu lastniku.

Čl. 21. Uprava in nadziranje nad razlaščenim gozdom se bo vršilo po značaju kolektivnih enot po obstoječih zakonih.

Čl. 22. Predpisi tega pravilnika veljajo v vseh primerih, v katerih gre za razlašene gozdove.

Čl. 23. Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih Novinah«. Od tistega dne se začno šteti roki, določeni v čl. 24 zakona.

Zborovanje agrarnih interesentov.

»Zveza slovenskih agrarnih interesentov« sklicuje za nedeljo, dne 9. avgusta zborovanje vseh zaupnikov »Zveze« in vseh načelnikov novoustanovljenih pašniških in gozdnih zadrug.

Zborovanje se bo vršilo ob 10. uri dopoldne v dvorani delavske zbornice v Ljubljani. Pristop k zborovanju imajo tudi vsi ostali člani Zveze slovenskih agrarnih interesentov in novoustanovljenih pašniških in gozdnih zadrug. Odbor.

Sestanek agrarnih interesentov na zemljo za pašnike in gozdove gornjegrajskega veleposestva se vrši za Savinjsko dolino ob pol 9. uri v Radmirju pri Vrhu in za Zadrebško dolino ob pol 2. pop. v Bočni pri Žmavcu. — Poroča dr. Janže Novak.

Najbolje kupite

nogavice, damske in moške rokavice, puloverje, telovnike, žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezenine, gumba, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine le pri

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Majdica se lišpa.

Majdica se pripravlja z mamico za izprehod. Obleče čisto opravo in v resnici dražestno izgleda. Med potjo vsi znanci občudujejo njeno novo oblečko. »Saj ni nova, samo s Schichtovim Radionom je oprana« odgovarja ona vsa ponosna in vsi se z odobravanjem smejejo mali Majdici.

SCHICHTOV RADION PERE SAM IN VARUJE PERILO ZAJAMČENO BREZ KLORA

Narod je Levstika vreden!

Veličastna proslava 100-letnice rojstva Fr. Levstika. — Številna udeležba kmetskega ljudstva.

V tisti majhni in lepi kot slovenske zemlje, ki je rodila naše največje in najzaslužnejše može: Trubarja, Levstika, Jurčiča, Kreka in Stritarja, je v dneh proslave stoletnice rojstva Frana Levstika posvetila luč hvaležnosti in iskrenega spomina vsega slovenskega naroda. V velikem številu so poromale množice Slovencev v Levstikov rojstni kraj, da vsaj za trenutek odpro svoje srce in z dobro mislijo pozdravijo svojega največjega učitelja. Ves odet v svečanost in prazničnost je ta kot slovenske zemlje pričakoval Levstikovih častilcev. Ob cestah in poteh veličastni mlaji, s hiš in kmetskih domov so plapolale zastave, povsod cvetje, praznično razpoloženje in veselje.

Prvi dan proslave.

Že prvi dan proslave so od vseh strani naše domovine prihajali častilci Fr. Levstika v Vel. Lašče. Po zgodovinskih dolenjskih gričih so živo zagoreli kresovi, pokali so topiči in možnarji: slavnost je pričela. Trg Vel. Lašče je bil slavnostno razsvetljen. V Sokolski dom pa so romale množice Laščanov, okoliškega ljudstva in gostov, da čujejo besedo o svojem velikem možu, Fr. Levstiku. Vršila se je slavnostna akademija, kjer so peli Levstikove pesmi, g. dr. Slodnjak je v obširnem predavanju orisal vso veličino in pomembnost Fr. Levstika kot pesnika, pisatelja, kritika, politika in kulturnega delavca slovenskega. Sledilo je petje otroškega zbora, recitacije in drugo. — Številni udeleženci so se razšli. — Lašče pa so še dolgo žarele v slavnostni razsvetljavi.

Veličastna nedeljska slavnost.

V zgodnjih urah so se pričele usipati v Lašče dolge vrste okoliškega prebivalstva. Okoli 9. ure pa se je pomikal dolg sprevod domačinov in gostov proti velikolaškemu kolodvoru, kjer so pričakovali še ostale udeležence. Postaja je bila vsa okrašena z rožami in zelenjem. Med 9. in 10. uro sta prispela iz Ljubljane dva dolga vlaka, polna gostov. Slavnostni odbor je goste ob prihodu sprejel, nakar se je sestavila dolga, nepregledna povorka daljnih in bližnjih gostov, Laščanov in okoličanov. Na čelu povorka so šli kmetski jezdec v narodni noši, za njimi vrste Sokolskih društev, gasilcev, zastopstva, gosti; povorko pa so zaključevali številni okrašeni kmetski vozovi. Vsa dolga, pestra povorka se je pomikala proti Laščam, kjer so jo domačini krepko pozdravljali, in dalje proti Sp. Retjam k rojstni hiši Fr. Levstika. Majhna vasica Retje je ta dan sprejela v

svoje okrilje na tisoče ljudi. Ob rojstni hiši slavljenca, ki je bila vsa praznično okrašena, je bil postavljen govorniški oder. Godba »Slog« je igrala Smetanov slavnostni komad; nakar je pisatelj Vladimir Levstik govoril zbrani množici o veličini in vrednosti Fr. Levstika. Da je Levstik delal in trpel, ustvarjal in razdiral za vse Slovence enako: za kmeta, za delavca, za meščana. Sklenil pa je svoj govor z željo:

Ta enodušnost današnje kulturne manifestacije se mi vidi dragoceno in pomembno poročstvo za bodoče dni. In če naj v trenutku izrečem kako željo — če mi dovolite, da jo izrečem iz src nas vseh! — tedaj ne more biti druga kakor ta, da bi nas vsi veliki trenutki našega narodnega življenja, vsi odločilni dnevi, naj bodo svetli ali mračni, našli takisto edine, kakor smo danes v tem vsenarodnem počaščenju Levstikovega spomina; da bi, kakor je naš pesnik in duhovni voditelj v vsaki bridkosti pohitel k svoji rodni stregi, svojim domačim ljudem in svoji lepi, z močjo srca in rodovitno ljubeznijo tako blagoslovljeni zemlji po tolažbo, zdravje in moč, tudi mi vsi brez razlike v sleherni usodni uri, v slehernem dvomu in iskanju cilja, v sleherni borbi za pravo smer še jasno videli pot do grude, ki nas je dojila, do njih, izmed katerih smo izšli, do častitljivega simbola slovenske kmečke hiše, ki hrani in varuje nepotvorjeni utrip našega življenja; pot do prvih, iz katerih so zrastle vsi veliki ljudje in vsa velika dela, ki pričajo za nas ...»

Za njim je govoril v imenu Sokolstva g. Kajzelj. »Glasb. Matica« je zapela Jenkovo »Molitev«. Dopoldanski del svečanosti je bil s tem zaključen. Množica se je vrnila v Vel. Lašče.

Popoldanska slavnost.

Nebo se je stemnilo, dež je pretel. Levstikovi častilci pa so se kljub temu pričeli zbirati okoli spomenika, na trgu, ki je bil ves okrašen, posut z belim peskom in preprežen s kitami zelenja. Trg je bil ves nabit do poslednjega koticčka. Številno ljudstvo, med njimi največ kmetskega, je pričakovalo svečane trenutke. Igrala je godba, pokali so možnarji. Dež je pričel padati. Na govorniški oder je stopil predsednik odbora g. Tone Pucelj, ki je v začetku pozdravil vse navzoče, se jim zahvalil za udeležbo ter se spomnil Nj. Vel. kralja. Himna. Posebej pa je pozdravil zastopnika kralja polk. Cvejića, zast. prosv. ministra Dimitrijevića, bana dr. Marušića, generala Popovića, župana dr. Puca, zastopnika

knezoškofa dr. Klinarja in vse ostale številne zastopnike raznih kulturnih, socialnih in prosvetnih organizacij. V svojem govoru je tudi orisal Levstikovo pomembnost ter z radostjo priznal, da je naš narod Levstika vreden. — Dež je pričel še huje padati. Na oder je stopil pesnik Oton Župančič. V svojem pesniškem in globokem govoru je prikazal Levstika kot onega, ki stoji poleg Prešerna enakovreden in zaslužen. Njegovo dolgo grenko pot življenja in vse njegovo delo. In zaključil:

Danes je pred nami podoba ponižanega in zrušenega Levstika, ozarjena z mučeniško glorio in naša ljubezen in hvaležnost se mu tem globlje klanjata. Zdaj pa, ko smo odgrnili zaveso z njegovega kipa, naj nam pokaže krepko izklesan obraz enega naših najplemenitejših borcev, obraz iz tistih let, ko je bil mož še ves pokonci, kakršnega nam je rodila naša gruda!

Nato je odkril bronasto plaketo. Sledile so še pesmi in govori g. dr. Wolmanna in Jankovičeve. Zastopstva so polagala vence. Solnce. Nato se je vršila velika narodna prireditev.

Zvečer pa so dolgi, čisto nabiti in natrpani

vlaki odpeljali na domove številne Levstikove častilce. Tam na tistem majhnem in lepem koščku naše zemlje pa bo spomin in hvaležnost velikemu Levstiku bolj rasla. In častilci Levstika bodo v svojih srcih nosili celo pod-

bo svojega učitelja — svojega Franceta Levstika. »Retenski gospod« bo živel v našem ljudstvu; v težkih in veselih minutah mu bo vzor in podoba pravice in resnice pred življenjem, ljudmi in Bogom.

Pred svečanostjo v Vel. Laščah.

Od leve na desno: predsednik odbora za Levstikovo proslavo jurist gosp. Tone Pucelj, bivši minister g. Ivan Pucelj, ban g. dr. Drago Marušič, rektor prof. dr. Šerko, publicist g. Borko, prof. dr. Lah, zastopnik Nj. Vel. kralja polkovnik komandant 40. p. p. Triglavskega g. Jovan Cvejić, književnik dr. B. Vybiral in prof. Karlin.

Kmetska slavnost na Krškem polju v nedeljo, 2. avgusta t. l.

Program:

Ob 8. uri zjutraj otvoritev konjske in živinske razstave, nato ocenjevanje.

Ob 9. uri, sprejem tujih gostov z godbo na kolodvoru.

Od 10. do 12. ure, zbiranje narodnih noš, okinčanih vozov in konjenikov za sprevod pred farno cerkvijo v Krškem.

Ob 1. uri popoldne, se formira sprevod in krene z godbo na čelu skozi Leskovec na Krško polje.

Ob 2. uri zbiranje vseh dirkačev na dirkališču.

Ob 3. uri začetek konjskih dirk, ki se bodo delile takole:

I. dirka: Za 3 in 4 letne konje. Daljava 1800 m. Vozovi na 4 kolesih 30 m popusta. Konji, ki so dobili darila, za vsako darilo 40 m doklade.

II. dirka: Za konje od 5 let in starejše. Daljava 2700 m. Vozovi na 4 kolesih 30 m popusta. Konji, ki so dobili darila, vsako darilo 40 m doklade.

III. dirka: Enovprežna za ameriške dirkače. Daljava 2700 m. Doklade in popust določi razsodišče po rekordu in dirkanju.

IV. dirka: Dvovprežna dirka. Daljava 2700 metrov. Doklade in popust kakor pod točko II.

V. dirka: Jahalna dirka. Daljava 2700 m brez zaprek in brez izenačenja teže. Po konjski dirki se prične kolesarska dirka. Zmagovalca določi komisija po času.

Dirko bodo vodili: gg. Franc Župančič, župan iz Rakovnika, dr. Josip Čeh, živinozdravnik iz Ljubljane, Anton Gliha posestnik in trgovec iz Krškega, Ivo Sancin, načelnik kmet. oddelka v pok., Ljubljana, in Franc Znidaršič, posestnik iz Leskovca.

Po končanih dirkah se bo vršila velika ljudska veselica, z godbo, plesom, petjem in prosto zabavo. Vstopnina na razstavo, veselilni prostor in dirko je za ves dan 3 Din. Sedeži na dirkališču 5 Din. Za vsestransko razvedrilo in dobro postrežbo na veselici je v polni meri preskrbljeno. Vozovi, avtobusi in avtotaksi bodo vozili ta dan na Krško polje po organiziranih nizkih cenah.

Za udeležence od zunaj je dovoljena na vseh progah železnice polovična vožnja. — Izkaznice se bodo dobile v zato določenem paviljonu na veselilnem prostoru.

Po svetu

NEMČIJA IN NJENE ZAHTEVE.

Velika konferenca v Londonu, katere so se udeležili zastopniki 7 velesil, je rodila prav malo sadu, da ne rečemo, da je potekla brezuspešno. Edini uspeh je ta, da se je na tej konferenci videlo, da še ni padla zadnja beseda, ampak da obstoji še vedno upanje, da se bodo razna vprašanja dala morebiti rešiti kasneje.

Nemčija je zahtevala na konferenci predvsem velik mednarodni kredit v znesku 500 milijonov dolarjev. Tega kredita ni dobila in bo morala svoje finance urediti iz svoje moči. Edini uspeh, ki so ga Nemci dosegli, je ta, da bodo nekdanji zavezniki, katerim mora Nemčija plačevati vojno odškodnino, na zapadla plačila nekoliko počakali in da bodo poslali v Nemčijo komisijo bančnikov, ki bodo proučili finančni in gospodarski položaj Nemčije. O kakem brisanju vojnih dolgov ali znižanju vojne odškodnine pa zaenkrat ni govora.

Zanimivo pa je v političnem oziru držanje nekaterih držav na londonski konferenci. Pokazalo se je namreč, da Nemčijo silno podpirata Anglija in Zedinjene države, dočim je Francija pri vsi svoji miroljubnosti Nemčiji nasproti še vedno odločna in trdna, ker Nemcem še ne zaupa. Tako se je zgodilo, da se je v Londonu bojeval tudi hud boj med Angleži in Francozi in ne samo med Francozi in Nemci. Taki boji pa so včasih za bodočnost zelo pomembni.

Kako zelo se je Anglija postavila na nemško stran, se vidi tudi iz tega, da je angleška vlada povabila še pred konferenco nemške državnike v Anglijo na obisk, sedaj po konferenci pa sta prišla MacDonald in Henderson na obisk v Berlin. Tudi ostri napadi angleškega časopisja na Francijo med konferenco niso ostali neopaženi, kajti ves svet vé, da angleško časopisje v zunanji politiki piše vedno le to, kar hoče vlada...

To so znaki, da se počasi pripravljajo v Evropi politične spremembe, o katerih dalekosežnosti danes nimamo niti pojma.

*

V Španiji je prišlo ponovno do hudih nemirov med »sindikalisti« (komunisti?) in med republikansko vlado, tako da so morali ponekod proglasiti obsedno stanje. Kakor poročajo neodvisni poročevalci velikih svetovnih listov, bo še dolgo trajalo, predno se bo razburjenost in politična negotovost v Španiji poglobila.

Pred mednarodnim razsodiščem v Haagu pa razpravljajo baš te dni o nemško-avstrijski

carinski zvezi. Razpravljajo o tem, ali je bila Avstrija oziroma Nemčija sploh upravičena staviti tak predlog, ki po mnenju bivših zavezniških držav nasprotuje besedilu in duhu mirovnih pogodb. Posebnega praktičnega pomena pa razsodba ne bo, naj izpade že kakorkoli, kajti v praksi odločuje navadno le moč (politična, finančna ali pa vojaška), pravno naziranje pa se ravna navadno le po dejanski moči.

Kultura naroda se ocenjuje po porabi mila,

zmožnost gospodinje po kakovosti mila, katero uporablja. — Zgodba o Zlatici je gotovo prepričala vse matere in hčerke, tete in nečakinje, da mora spremljati Zlatorog milo vsako gospodinjjo skozi celo življenje! 20

Knjige Kmetijske Maticice se pripravljajo za tisk; rok, določen za nabiranje, je že potekel. Ker pa se bo število naklade lahko še spremenilo, dokler ne steče knjiga skozi tiskarniški stroj, sprejema Kmet. Matica naročila tudi še sedaj, seveda le tako dolgo, dokler ne bodo knjige dotiskane in razprodane. Opozarjamo zato vse tovariše in jim svetujemo, naj se takoj prijavijo, da bodo tudi oni dobili za borih 20 dinarjev 4 lepe knjige: »Zadružništvo«, »Davke«, povest in veliki koledar. — Gospode poverjenike pa prosimo, naj čimprej zaključijo nabiranje in vrnejo nabiralne pole, da se ne bi določila radi prepoznih naročil premajhna naklada.

Sprejem v železniško službo. Ravnateljstvo drž. žel. v Ljubljani objavlja, da so mesta v administrativni službi zasedena in se vsled tega v njenem območju ne morejo upoštevati nobene prošnje za sprejem v to službo in so vse tozadevne osebne intervencije posameznikov pri direkciji brezuspešne. Pač pa sprejme prometno-trgovski oddelek navedene direkcije 30 do 40 kandidatov za vlakovspremno službo (vlakovodje, prtljažnike, revizijske sprevodnike). Kandidati za ta mesta morajo izpolniti vse pogoje, navedene v §§ 2 in 3 zakona o državnem prometnem osebju z dne 1. julija 1931. Razen tega morajo reflektanti na službo vlakovodje imeti najmanj 4 razrede srednje šole ali drugo enakovredno šolo, za službo prtljažnika in revizijskega sprevodnika pa najmanj 2 razreda srednje šole ali drugo enakovredno šolo. Pravilno kolkovane prošnje naj se vpošljejo na prometno-trgovski oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani.

Dopisi

V Konjicah se je ustanovila za celi sodni okraj »Pašniška in gozdna zadruga« ki je tudi že vložila pri banski upravi prošnjo za dodelitev gozdov in pašnikov veleposestev Windischgrätz, Perger in Thurn. Ogromna površina gozdov v našem okraju je v rokah teh veleposestnikov, naše prebivalstvo pa trpi vsled pomanjkanja lesa za stavbe in kurivo, pašo pa si kupujejo od leta do leta pri teh velikaših. Zanimanje za ustanovitev te zadruge je bilo veliko, saj se je občnega zbora udeležilo preko 100 ljudi, kar je najboljši dokaz, kako gre našemu človeku. Z zanimanjem so sledili izvajanjem govnikov dr. Igorja Rosine in Gajšek Karla, ki sta jim pojasnila važnost današnje dobe, ko pride kmet zopet do zemlje, ki mu je bila pred davnim časom odvzeta brez odškodnine in dana onim, ki si je niso zaslužili. Občni zbor je izvolil Seručarja Franja za načelnika, Mlakarja Jakoba za podnačelnika, za odbornike pa Blaža Režabka, Franca Ajdnika in Prorazila Vaclava. Tajnik zadruge je Kolšek Franc. Prepričani smo, da smo dali zaupanje pravim ljudem, ki se bodo borili za kmetijske pravice.

V Konjicah preurejuje Bata trgov. lokale v hiši Hasebichela za svojo poslovalnico, ki jo otvori že ta teden. Občinstvo pozdravlja vsako konkurenco, ki mu pripomore do cenejšega nakupa blaga. — Sokolsko društvo priredi dne 9. avgusta 1931. ob 3. uri popoldne na glavnem trgu veliko javno tombolo, katere tisti dobiček je namenjen fondu za postavitev Sokolskega doma. Občinstvo sega pridno po srečkah, saj so tudi dobitki nekaj vredni kakor kolo, seženj drv, vreča moke i. t. d. Podpira pa tudi obenem sokolsko idejo, ki se vedno bolj širi med našim narodom. — Po kratki bolezni je preminula 25. t. m. gospa Podgoršek, posestnica in soproga peka v Konjicah. Pred nekaj dnevi si je zastrupila pri mali rani kri, kar je povzročilo njeno smrt. Pokojnica je bila skrbna mati treh hčera in blaga žena. N. v. m. p.! — Prevoz pošte v Oplotnico in na kolodvor v Konjicah je izdražila mariborska mestna občina, ki jo bo prevažala s svojim avtobusom, kateri že vozi na tej prog. Letos ni bilo pri dražbi nobenega drugega ponudnika. — Naše planinsko društvo marljivo deluje. Letos je razširilo svojo koč na Pesku in uredilo še 40 novih ležišč na podstrešju, da zmore vedno večjemu navalu turistov. Saj ima pa tudi prekrasno lego in je primerna za solčno zračno zdravilišče. Dne 15. avgusta bo pri koči služba božja s planinsko veselico. Ob tej priliki se bodo tudi blagoslovili novo urejeni prostori. Tudi naš kmet rad pohiti v prostem času v gore, da si nekoliko oddahne in pozabi na vsakdanje skrbi.

Gradac v Beli Krajini. Prevažna je naloga, ki jo vrše v mestih in pred vsem na deželi prostovoljna gasilna društva, ki praktično izvajajo svoj humanitarni poklic ter vzpodbujajo podeželsko ljudstvo k vzajemnosti in skupnosti. V nedeljo 2. avgusta bo praznovalo društvo Gradac, svoj veliki dan. Blagoslovilo bo nov društveni prapor, pod katerim hoče v bodoče še marljivejše delovati za napredek gasilske misli. Društvo je bilo osnovano 1889. leta in šteje danes 58 delavnih članov, ki smotreno slede navodilom in vzgledu nad vse požrtvovalnega načelnika. Društvo poseduje dve ročni brizgalni in eno motorko, katero si je nabavilo pred tremi leti. Ker je bila stara shramba gasilnega orodja premajhna, si je predlani podvignilo lep gasilni dom. Prisostvovalo je društvo in se požrtvovalno udeleževalo pri več kot 40 slučajih požara.

Za to njegovo agilnost si je steklo dru-

Prijetno za Vas

in zdravo za Vaše lase ...

je redno umivanje glave z Elida Shampooom ... zlasti poleti. Lasje Vam postanejo lepi in negovani — Vi sami pa se čutite čudovito poživljeni!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

štvo najvišje priznanje Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki je blagovolil sprejeti kumstvo novega društvenega prapora, ter je s tem aktom odlikoval največji Jugoslovan vse gasilstvo za njegovo požrtvovalno in človekoljubno delovanje. Da se izkaže odbor hvaležnega vladarju za njegovo kraljevsko pozornost, hoče izpeljati vse priprave točno po začrtanem programu, da bo svečanost verna slika neomejene zvestobe in ljubezni belokranjskega naroda do najvišjega kuma — našega vladarja.

Na ta praznik bo pohitelo vse okoliško prebivalstvo in predvsem tovariška društva, da manifestirajo enotnost gasilske misli in neomejeno vdanost in zvestobo vladarju in njegovemu kraljevskemu domu.

Novo mesto. Novomeški pododbor »Društva kmečkih fantov in deklet« priredi dne 6. septembra t. l. tekmo tesačev in veliko ljudsko veselico. Prismo okolišnja društva, da na ta dan ne prirejajo drugih prireditev.

Gameljne. Umrl je v našem kraju ugleden posestnik Janez Novak ml., katerega smo pokopali 14. t. m. v najlepši moški dobi. Bolan je bil samo dva dni. Velika udeležba pogreba z mnogimi venci je pokazala, da je imel veliko prijateljev in spoštovanja. Bil je načelnik gasilnega društva in prejel tudi zaslužen svetinjo. Bil je načelnik kmetijske podružnice, član načelstva in ustanovitelj kmetijske strojne zadruge, član načelstva sadjarskega društva v Šmartnem p. Šmarno goru in član gospodarskega odbora. Bil je pri 17. polku in ujet v Rusiji v Sibiriji. Bil je velike, koščene postave, nosil je povečini težke škornje. Koščene hrapove roke so pričale o njegovem delu. Pušil je vedno kratko cigaro. Pogled mu je bil vedno uprt v pot po kateri je šel. Oziral se ni. Če je srečal poznavalca, je vzel cigaro iz ust in spregovoril par besedi in zopet odšel na svoje delo. Neustrašenost in odkritosrčnost sta mu bila glavni lastnosti. Zavedal se je svojega stanu, popolen kmet. Malo kedaj je spregovoril, vedno le s povdarkom. Njegovi govori so bili plod stvarnih misli. Vedno se je priznaval h kmetijskemu pokretu in bil ponosen na svoj stan. Hinavstva ni poznal. Vsakemu je povedal v obraz, kar mu je šlo. Njegova vzorna urejena kmetija je pričala o njegovem delu. Oči so nam vzrosile, srce se je krčilo, ko je zadonel glas zvona oznanjajoč smrt Janeza Novaka ml. Zapustil je ženo in petero otročičev in še 75 let starega očeta. Odšel si od nas prerano, Janez, ali imeli te bomo vedno v spominu. Njegovi družini globoko sožalje. — A. P.

Braslovče. V nedeljo 26. julija t. l. se je vršil tukaj takozvani vojaški razpored, kjer se je razglasilo vojaškim obveznikom kam so dodeljeni, dajalec živine pa, kaj imajo za slučaj mobilizacije dati in kam postaviti. Na okrajnem zbirališču se je ta razglas vršil za občine Braslovče, Gomilsko in Polzela. Razpored se je izvršil v najlepšem redu, kajti pozna se, da se vsi zavedajo dolžnosti, ki jih imajo do države.

Št. Peter v Sav. dol. V soboto, dne 25. julija proti večeru je pripeljalo več voznikov iz Glinj in Kamenč pri Braslovčah brzovjavne droge v Št. Peter, katere so še ponoči razkladali. Ko so

se proti 10. uri vračali domov, so se ustavili v gostilni g. Privošnik-a v Doberteži vasi in spili tam par litrov jabolčnika. V gostilni se je istočasno nahajal tudi neki tujec, o katerem so domnevali, da mora biti doma nekje v bližini Rogaske Slatine in ki se je pozneje prepiral z natakario, češ da je že plačal svoj zapitek za 2 četrt jabolčnika; v resnici pa ga je plačal le en četrt. Pri tem prepiru je zagovarjal staljšice natakarike posestnik gosp. Travnar iz Kamenč in sta tako tudi ta dva prišla do spora. Ko so se po 11. uri vozniki vračali en za drugim proti domu, so nekateri slutili, da jih lahko na cesti pričaka omenjeni tujec in je v ta namen tudi par voznikov pripravilo cepine. Komaj so se pripeljali od Privošnikove gostilne dobrih sto korakov in zavili iz državne na okrajno cesto proti Polzeli, se je zadnjemu vozniku g. Karlu Plaskanu iz Glinj nasproti za konjem približala moška postava in v tem hipu, ko jo je zagledal, je že dobil močan sunek z nožem v vrat. Posestnik Plaskan je namreč sedel na sprednjem koncu voza, tik za konjem. Neznavec je takoj pobegnil. Sreča je bila ta, da se je na zadnjem delu voza peljal že tudi drug voznik, ki je ves dogodek lahko videl in priklical že naprej odišle voznike, kajti drugače bi bil g. Plaskan pripuščten popolnoma sam sebi, ker je bil zadnji voznik. Ranjenega Plaskana so takoj odpeljali nazaj do gostilne Privošnik, kjer so mu za silo obvezali zevajočo rano in ga odpeljali proti Polzeli. Kri mu je lila tako, da je bil prednji del voza popolnoma krvav. Istotako je bila tudi obleka vsa namočena s krvjo. Na Polzeli so priklicali okroglega zdravnika dr. Cervinko, ki mu je rano pregledal in obvezal. Nato so ga odpeljali domov in bo zelo težko okreval, ker je izgubil mnogo krvi. Pripomniti moramo, da je imel napadalec, ki se je prej mudil v Privošnikovi gostilni namen napasti g. Travnerja, ki se je v gostilni z njim prepiral. V temi pa ga je zgrešil in mesto njega je padel v nesrečo g. Plaskan.

Zalec. Jakobov sejem, ki se je vršil tukaj v soboto 25. t. m., je pokazal vso težo gospodarske krize, ki vlada seveda povsod, najbolj pa še v Savinjski dolini. Naš kmet-hmeljar je postal popolnoma plačila nezmožen. Kramarski sejmi je bil več kot za polovico manjši, nego v onih dobrih letih in marsikateremu kramarju ni bilo treba odpreti denarnice. Če si pogledal skozi dolg in prostran trg, kjer je bila včasih takšna gneča, da nisi nikamor videl in si se komaj skozi preril, je bilo to pot komaj toliko ljudi, da si jih z lahkoto preštel. Nasprotno pa je bilo na živinskem sejmišču zelo mnogo prodajalcev, kupecv pa bore malo. Plemenska živina je imela še drugače dobro ceno, le da se jo je prav malo prodalo. Tudi klavna živina se je slabo prodajala, ker so takšne cene, da je vsak prodajalec, ki si ga vprašal, po čem je prodal, odgovoril, da ga je sram povedati — po par dinarjev kg. In če bi se šli, bi marsikdo lahko izkupiček spotoma zajedel in zapfl. Iz tega se vidi, da so postali tudi sejmi kazalo splošnega kmetijskega propadanja.

Orla vas. Društvo kmetijskih fantov in deklet — Zimzelen priredi tudi letos tekmo koscev, ki se bo vršila 13. septembra t. l. Na to pravo kmetijsko prireditev že sedaj vljudno vabimo in prosimo sosednja društva, da se na isto ozirajo. Tekma bo letos prirejena še v večjem

Zastopniki velesil na londonski konferenci. Na sliki so (od leve na desno): angleški minister za vnanje zadeve Henderson, italijanski minister za vnanje zadeve Grandi, nemški minister za vnanje zadeve dr. Curtius, nemški državni kancler dr. Brüning, predsednik angleške vlade Mac Donald, francoski minister za vnanje zadeve Briand, predsednik francoske vlade Laval in francoski finančni minister Flandin.

Poroka na romunskem dvoru. V nedeljo 26. julija sta se poročila v Sinaji pri Bukarešti romunska princezinja Ileana in nadvojvoda Anton Habsburški.

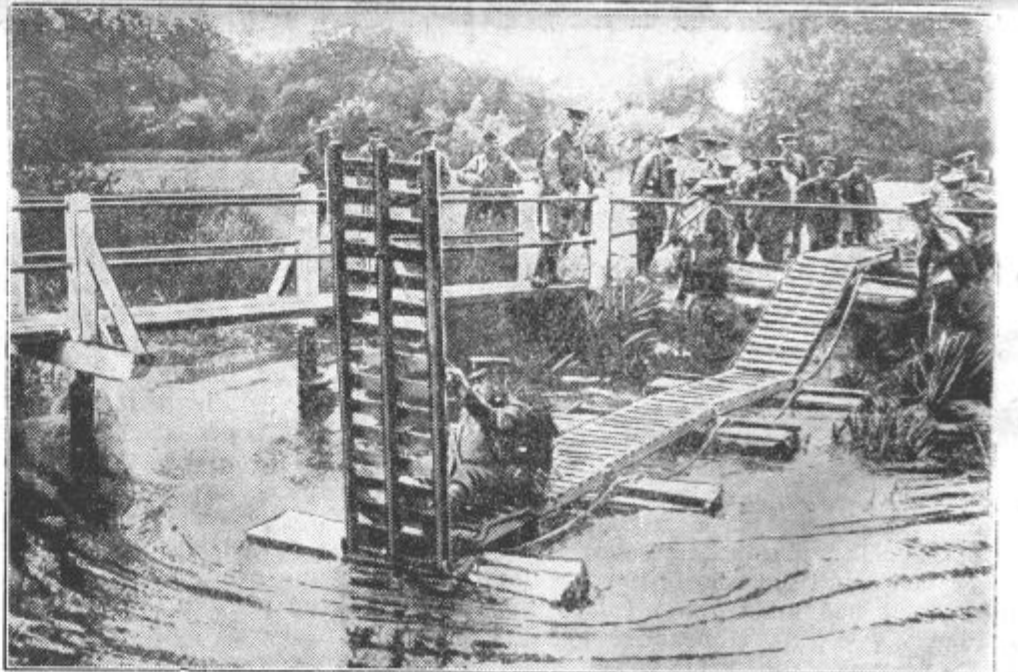
Mednarodna jahaška dirka v Aachen-u.

Na sliki vidimo za dirko določene žrebece. Udeležba na dirki je letos jako velika.

Naročajte in čitajte Kmetški list!

Jesenske vojaške vaje v Angliji. Letošnje jesenske vojaške vaje so se vršile v Angliji v velikem vojaškem taborišču pri Aldershot-u. Med drugim so vprizorili 36 ur trajajočji nočni in dnevni »boj«. Na sliki vidimo pionirski oddelek, ki gradi most, most pa nosijo z zrakom napolnjeni mehovi.

Kmetje, pristopajte h Kmetijski Matici!

Nenavadna nesreča na cestni železnici. V Broklynu (pri Newyorku) se je dogodila te dni nenavadna nesreča na cestni železnici. — Voz cestne železnice je namreč skočil s tira in se zaletel naravnost v neko drogerijo. — Vsled silnega sunka je dobilo 25 oseb precej težke poškodbe.

Z elektriko pomnožena žetev. Pred nekaj meseci so začeli v Nemčiji delati poskuse s toplimi gredami, ki jih ogreva elektrika. Taka naprava je zelo enostavna. Najprej si nasiplješ v jamo materijal, ki ne propušča toplote (n. pr. ogorke od koksa). Na to plast nasiplješ plast rodovitne prsti, na to pa električni kabel. Vrhnja plast obstoji iz cvetlične zemlje. Dosedanji uspehi elektro-kulture so zelo ugodni; posrečilo se je na enako veliki ploskvi pridelati petkrat več pridelka kakor z navadno kulturo. Na sliki zgoraj vrtnar, ki meri toploto zemlje, spodaj pa električni aparat, ki razvija toploto.

obsegu kot lansko leto in bo gotovo privabila poleg lanskih še tudi druge posetnike. Kje se bo vršila in druge podrobnosti, bomo pravočasno objavili.

Gomilsko. V nedeljo 19. t. m. zvečer se je peljala z avtomobilom, v smeri Braslovče—Gomilsko, družba, ki je bila na neki novi maši in sicer šofer, dve ženski in bogoslovec Janko Pirnat iz Sp. Jarš pri Domžalah. Ko je avto vozil po strmem klancu, mimo posestnika gospoda Rančigaja, po domače Brežna v Št. Matevžu, je nenadoma počila pnevmatika, avto se je zapeljal s ceste, se dva- do trikrat prevrnil in nazadnje poveznil obe ženski in bogoslovca, dočim je šoferja že poprej vrglo iz njega. Drugi potniki so se lažje poškodovali, bogoslovca Pirnata pa je stranica avtomobila pritisnila na glavo in mu prebila lobanjo. Ves dogodek so videli domači Rančigajevi in vasovalci, ki so takoj priskočili ponesrečencem na pomoč. Bogoslovec Pirnat ni prišel k zavesti in so ga v doglednem času odpeljali z avtom v celjsko bolnico, kjer je pa vsled težke poškodbe v torek 21. t. m. zjutraj umrl, ne da bi se zavedel. Pokojnika so prepeljali v rojstni kraj, kjer je bil v četrtek 23. t. m. pogreb.

Celje. V nedeljo 9. avgusta t. l. se bo vršila seja Pododbora »Zveze kmetijskih fantov in deklet« za celjsko okrožje v hotelu »Union« v Celju. Pričetek točno ob pol 9. uri dopoldne. Radi važnosti dnevnega reda, naj se seje vsi tovariši odborniki gotovo udeležijo. — Ivan Kro- novšek ml., t. č. predsednik.

Žalec. Prihodnjo nedeljo, 2. avgusta, se bo vršil v Roblekovi dvorani shod hmeljarjev, kate- rega sklicuje »Hmeljarsko društvo za Slovenijo« v Žalecu. Pričetek ob pol 9. uri dopoldne. Dnevni red je sledeči: 1. Poročilo o splošnem položaju vseh hmeljskih nasadov; 2. Razprava o pričetku obiranja hmelja; 3. Razprava o mezdi hmeljskim obiralcem; 4. Slučajnosti. Ker smo tik pred hmeljsko sezijo, je potrebno, da se tega shoda udeležijo čim več hmeljarjev. Povsod je treba enakega postopanja in skupnega sodelovanja — to velja še prav posebno za savinjske hmeljarje, da se ob tem času obvarujejo nepričakovanih izgub. Zatorej, vsi na shod!

Ščavnica v Sl. Gor. Dne 12. julija smo praznovali posvetitev novega evang. pokopališča pri Sv. Ani v Sl. Gor. Novo pokopališče leži na lepi solnčni legi: velike ceste. Je lepo ogledljiva. Svečanost se je začela s spre- vodom. Godba je igrala svete pesmi in državno himno. Na pokopališču sta vihrali dve veliki jugosl. zastavi. Duhovniki so v lepih govorih orisali pomembnost posvetitve. Duhov- niki so bili gg. I. Bron iz Maribora, Kovač Šinjar Murska Sobota, Šiftar Šinjar iz Bodonc, g. Luther iz Pučone in Š. Goschenhofer iz Radgone. Vodja godbe je bil g. nadžučitelj Ba- ko Stukovec. Vsem bodi izrečena najtoplejša zahvala. Ljudstva se je zbralo veliko od bli- zu in daleč. — Pa tudi nasprotnike je imela naša posvetitev. Reкло se je, da bodo imeli rimokatoliki smrtni greh, če bodo prišli zra- ven. Tako agitacijo prav krščansko odkla- njamo, ker ni vredna, da bi se jo resno vzelo. Kaj to pa ni greh, če evangeljčani prispevajo za kat. župnišče in dajo bero?

Sv. pismo drugače govori! Na pokopa- lišču bomo zgradili kapelico in kupili zvon, ki bo klical vernike: pustite delo in pridite po- čivat dokler Vas Gospod ne zbudi.

Tečaji za kapunjenje petelinčkov. O pri- liki prireditve tečajev za kapunjenje, ki jih priredi Perutninarska reg. zadruga v Ljub- ljani in perutninarski odsek Kmetijske druž- be ter so bili že objavljeni v časopisih, opo- zarjamo vse zanimance na sledeče predno- sti, ki jih dosežemo s kapunjenjem peteli- nov: 1. Večjo in težjo perutnino; 2. meso od kapunov je bolj sočno, nežno in bolj okus- no; 3. prodajna cena za kapune je mnogo višja; 4. zaradi boljše izrabe krme po kapu- nih je proizvodnja mesa cenejša; 5. kapu- njeni petelini so bolj mirni, ne hrešče in ne nadlegujejo kokoši; 6. kapuni se lahko uspeš-

no uporabljajo tudi kot dobre koklje za vzre- jo piščet; 7. kapunov se na manjšem prostoru lahko več redi, kakor pa druge perutnine; 8. odjem kapunov traja skozi vse leto; 9. se lahko prodajo, ker je po njih veliko povpra- ševanje; 10. splošna boljša uporaba odviš- nih petelinov, ki bi se drugače težko dali dobičkanosneje rediti in prodati. Dalje opo- zarjamo udeležence tečajev, ki bi želeli, da se jim kapuni nekaj petelinčkov na tečajih, da se ravnajo točno po sledečem: 1. Petelinčki naj bodo mladi, ne od pol kg težki pri lahkih pasmah, pri težjih pa ne od trideset kg; 2. živali je treba 36 ur pred kapunjenjem postiti (brez krme); zadnjih 18 ur tudi brez vode, kar živalim prav nič ne škoduje. Natančen pouk, kako je ravnati s kapuni pozneje, se bo podal udeležencem na tečajih.

Novice

Spomenik kralju Petru v Ljubljani. Pre- teklo soboto so vzdali v temeljni kamen za spomenik kralju Petru v Ljubljani spomin- sko listino. Odkritje spomenika bo dne 6. septembra t. l.

Kralj jugoslovanskim vojnim dobrovolj- cem. Na prošnjo Zveze vojnih dobrovoljcev je Nj. Vel. kralj podaril Zvezi zastavo in pre- vzelo kumstvo tej zastavi, ki bo na najsveča- nejši način razvita 4. okt. t. l.

Predsednik vlade g. general Peter Živ- ković je obiskal pretekli torek Rogaško Sla- tino. Ob tej priliki si je ogledal tudi vse zdravi- liške naprave.

Uradne ure pri banskih uradih. V uradih kraljevske banske uprave dravske banovine ter podrejenih državnih upravnih oblastev, kakor tudi državnih in banovinskih zavodov, so do preklica ob delavnikih uradne ure od 7. in pol do 11. in pol in od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od 7. in pol do 13. ure. Uradne ure za stranke pri prosvetnem oddelku kr. ban- ske uprave v Ljubljani so vsak torek in pe- tek od 10. do 12. ure. — V izvenuradnih dneh oziroma urah se stranke ne bodo sprejemale.

Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1, bode v mesecu avgustu uradoval za stranke ob delavnikih od 7. in pol do 12. in pol, kakor drugi de- narni zavodi v Ljubljani; od 1. septembra dalje pa zopet kakor navadno od 8. do 12 in pol in od 3. do 4. in pol, le ob sobotah in dnevih pred prazniki pa od 8. do 12. in pol.

Vsem čebelarjem sporočamo, da je bilo naše društvo od veleseljanske uprave vabljeno, da razstavi na letošnjem jesenskem veleselj- mu svoje pridelke in orodje. Odbor je vabilo sprejel in bo pripravil vse potrebno, da bo naša stroka na razstavi častno zastopana. Od- bor čebelarstva vabi zato vse svoje člane, ki se mislijo razstave udeležiti, da se takoj prijavijo in sporoče, kaj in koliko blaga bodo razstavili, da si pripravimo primere: prostor. Razstavili bomo med, vosek in razne čebelarstva posebnosti. Jesenska razstava se bo vršila od 29. avgusta do 9. septembra. Vsem, ki se bodo prijavili, bomo poslali po- drobna navodila. Prijave pošljite na naslov: Josip Verbič, profesor v Ljubljani, Streliška ulica 32, ali pa na društvo.

Razpisani službi banovinskih cestarjev. Kr. banska uprava Dravske banovine razpi- suje dve mesti banovinskih cestarjev, prvo za progo na banovinski cesti Novo mesto—Mršiča vas, drugo pa na banovinski cesti II. reda Trbegovci—Mostje—Pacinje od km 10.000 do km 15.950. Pogoji so običajni. Pro- šnje je treba vložiti za prvo službo pri sre- skem cestnem odboru v Novem mestu do 10., za drugo pa 20. avgusta pri sreskem cest- nem odboru v Ptuj.

Prva pomoč pogorelcem v Nadlesku pri Starem trgu.

Gosp. ban dr. Drago Marušič je naka- zal kot prvo pomoč za pogorce v Nadle- sku 30.000 Din.

Društvo kmetijskih fantov in deklet Stra- ža-Valta vas priredi plavalno tekmo za na- slov društvenega prvaka, po tekmi se vrši prosta zabava na vrtu Jos. Vintar v Straži. Vabimo vse bralce Kmetijskega lista in so- sednja društva.

Obsojeni teroristi. Državno sodišče za zaščito države je 23. t. m. razglasilo sodbo v procesu proti Ivanu Ljevakoviću in tovarišem zaradi umora Andrije Berića, bivšega načel- nika občine v Novi Gradiški, in zaradi udelež- be pri teroristični akciji. Krivi so in se obso- dijo: Ivan Ljevaković, pokojnega Mateja, in Ivan Rosić za smrt na vešalih; Ivan Ljevako- vič, pokojnega Frana, na 15 let robije; Ivan Šaup na 10 let robije; Ignjat Terihaj na 6 me- secev strogega zaporja; Adolf Müller in Ivan Jelić na 3 leta robije; Stjepan Papac in Petar Nožarić na 2 leti robije.

Vsi, ki so obsojeni na robijo, so obsojeni tudi na trajno izgubo državljanjskih časti.

Zločin starokatoliškega duhovnika. V Presovu je bivši starokatoliški župnik ustrelil 70-letnega starokatoliškega kanonika Iva- na Korotvonskega. Morilca so aretirali. Po aretaciji je izjavil, da je storil zločin iz ma- ščevanja.

Madžarska bi rada dobila večje inozem- sko posojilo, zato se mude te dni v Parizu in Londonu vsi uglednejši finančniki in politiki z bivšim zunanjim ministrom Valkom na čelu.

800 delavcev je ostalo brez dela, ker je prišlo v konkurz rudniško podjetje Paklenica v Medjimurju.

Škocjan pri Turjaku. Prostovoljno gasil- sko društvo Škocjan pri Turjaku priredi v nedeljo 2. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne na lepem senčnem vrtu g. župana Ahca na Tur- jaku vrtno veselico s plesom in prosto zabavo. Kdor si hoče ogledati lepote turjaškega gradu in njene okolice, naj pride gotovo ta dan na Turjak. Vabljeni vsi!

Močan potres je porušil v okolici Petroni- ma na Bolgarskem več hiš in dimnikov. Člo- veških žrtev ni bilo.

»Zeppelin« je 24. t. m. odletel proti se- vernemu tečaju. Isti dan je odplula tudi Wil- kinsova podmornica. V severnem ledenem morju se pa že nahaja ruski ledolomec »Ma- lignin«.

Zdravilišče za gobavec bodo zgradili v Sarajevu. Prostor je dalo na razpolago mini- strstvo vojske in mornarice.

Požar v ameriški ubožnici. V Pittsburgu je uničil požar tamkajšnje zavetišče za one- mogle, pri čemur je zgorelo tudi 30 ubožcev, 200 pa je bilo težko poškodovanih, ko so se hoteli rešiti skozi okna na ulico.

Nevarnost gozdnih požarov. Da se pre- preči nevarnost gozdnih požarov, opozarjamo posestnike gozdov in vse občinstvo na toza- devne predpise zakona o gozdovih od 21. de- cembra 1929. V času suše in velikih vetrov je kuriti v gozdu sploh prepovedano, takisto zunaj gozda v razdalji 50 metrov. Kdor kuri v gozdu (n. pr. zaradi zatiranja lubadarja) mora ogenj nadzirati in pred odhodom popol- noma pogasiti. Če zapazi kdo v gozdu ali ob gozdnem robu nepogašen in zapuščen ogenj, ga mora pogasiti. Posebej se opozarjajo izlet- niki, da mora kadilec vsako cigareto in vži- galico, preden jo odvrže, popolnoma ugas- niti. Prestopki navedenih predpisov se po zakonu najstrožje kaznujejo.

Strašna letalska nesreča na Bolgarskem. V bližini bolgarske vasi Okren je treščilo na tla rumunsko potniško letalo, ki je pokopalo pod seboj 4 potnike in 2 pilota. Trupla so bila strahovito razmesarjena. Vzrok nesreče je bila eksplozija motorja na letalu.

POLOVIČNA VOŽNJA PO ŽELEZNICI NA KRŠKO POLJE DOVOLJENA.

Za veliko kmetško slavnost na Krškem polju, ki se vrši v nedeljo dne 2. avgusta t. l., je dovolil g. minister za promet z odlokom št. 17.498/31 za vse udeležence polovično vožnjo po vseh progah železnice. Vsak udeleženec naj kupi na vstopni železniški postaji do Krškega celo vozno karto, katere v Krškem na postaji ne odda, temveč jo dobro shrani, ker mu ista služi z izkaznico, ki se bo dobila v za to določenem paviljonu na veseljenem prostoru, za vožnjo nazaj.

Kolesarska dirka na Krškem polju za srez krški in brežiški se bo vršila na dan kmetškega praznika v nedeljo dne 2. avgusta t. l. po končani konjski dirki. Nagrada za prvega zmagovalca je lepo moško kolo. Za drugega zmagovalca žepna ura z verižico itd. Prijave je poslati na g. Anton Gliha, Krško. Prijavnina za vsakega tekmeča je Din 10—.

Naročnike, ki so prejeli v listu priložene položnice, prosimo, da čimpreje poravnajo za ostalo naročnino.

V šibeniški bolnici je umrla pretekli teden 6-letna deklica Anka Pavlič, katero je pred 6 meseci popadel stekel pes. Takoj po ugrizu so jo peljali k zdravniku, ki je deklico cepil proti steklini, vendar je po šestih mesecih nenadoma pobesnela in po dvodnevem strašnem trpljenju umrla.

Nova strelska družina se je ustanovila v Dragomeru pri Ljubljani. Priprave za ustanovitev strelske družine je vodil župan občine Log. g. Ivan Remškar.

Podlistek smo morali danes izpustiti zaradi preoblega gradiva.

Pri slabem počutju je naravna »Franz Josefova« grenčica prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkosti in češče zanesljivo koristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav milo učinkovanje »Franz Josefove« vode, ki je posebno izborna za nežni ustroj ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

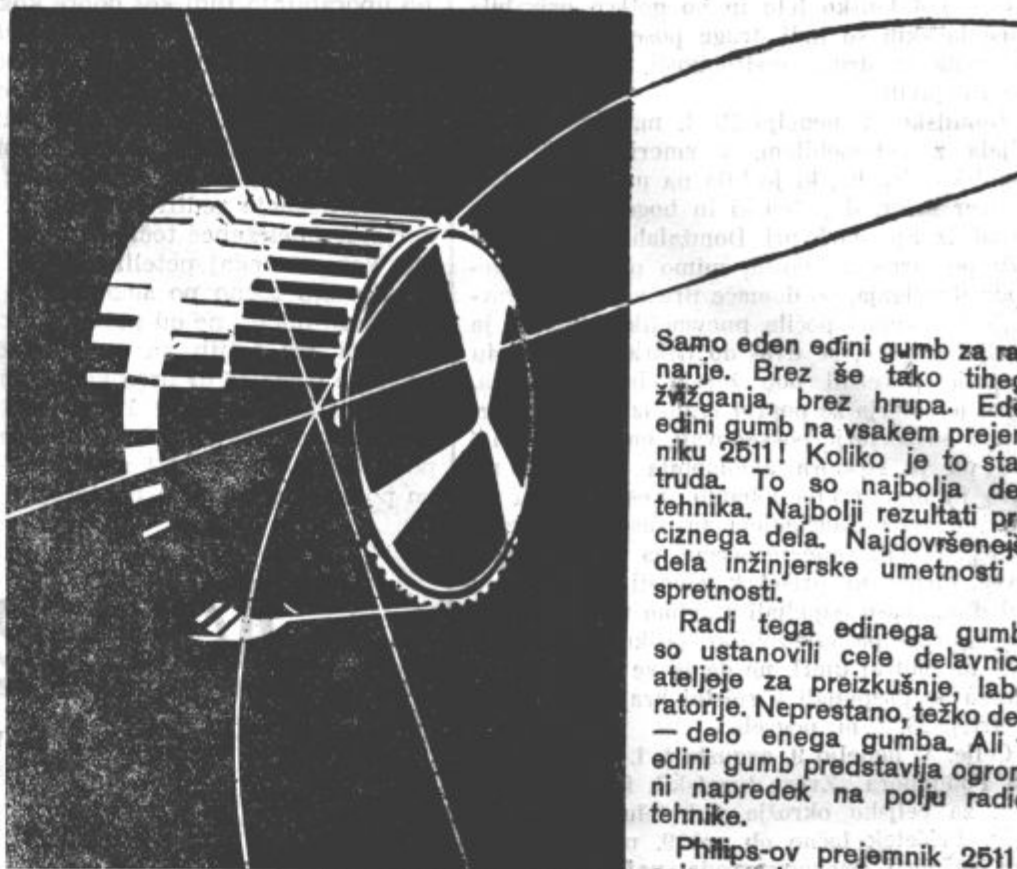
Jesenski velesjaj v Ljubljani.

V dobi, ki jo najrazličnejša stanovska, kulturna, gospodarska in dobrotvorna udruženja uporabljajo za to, da na velikih zborovanjih, anketah in konferencah, izletih in shodih poglobljajo svoj program, utrjujejo stanovsko zavednost ter širijo svoje kulturne, gospodarske in socialne težnje, se vrši jesenska prireditev velesjaja, ki bo obsegala razstave kulturnega, tujskoprometnega in gospodarskega značaja. Tako bo ta prireditev viden in osredotočen izraz razvoja in stanja našega gospodarstva. Zato je nujno potrebno in v korist stvari same, da se ob času razkaza našega gospodarstva prilikom jesenskega velesjaja od 29. avgusta do 9. septembra vrše istočasno tudi vse druge naše velike prireditve stanovskega, kulturnega, sportnega itd. značaja.

Svet naj vidi vse komponente našega ustvarjanja zbrane v eni mogočni vrsti, da se bo delu naših rok in našega razuma, naši kulturi in našemu gospodarstvu klanjal. Ne cepimo moči in pokažimo se v celoti. Najlepša prilika za to je čas letošnjega jesenskega velesjaja.

Vse organizacije, društva, zveze itd. so naprošene, da se vabilu odzovejo in svoje glavne prireditve postavijo v dobo jesenskega ljubljanskega velesjaja od 29. avgusta do 9. septembra. Obvestila naj se blagovolijo čimpreje poslati uradu velesjaja v Ljubljani.

Kdor pridobi našemu listu na leto le enega novega naročnika, je že veliko storil za kmetški pokret.

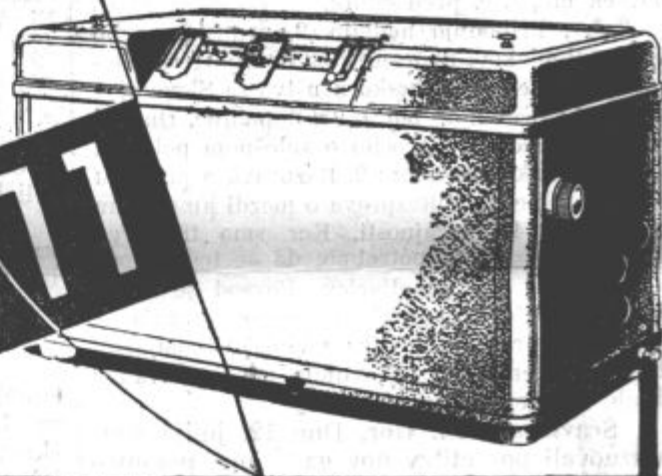
Samo eden edini gumb za ravnanje. Brez še tako tihega žvižganja, brez hrupa. Eden edini gumb na vsakem prejemu 2511! Koliko je to stalo truda. To so najboljša dela tehnika. Najbolji rezultati preciznega dela. Najdovršenejša dela inženjerske umetnosti in spretnosti.

Radi tega edinega gumba so ustanovili cele delavnice, ateljeje za preizkušnje, laboratorije. Nепrestano, težko delo — delo enega gumba. Ali ta edini gumb predstavlja ogromni napredek na polju radio-tehnike.

Philips-ov prejemnik 2511 z enim gumbom za ravnanje.

PHILIPS PRIJEMNI APARAT

2511

Prodaja na ugodne mesečne obroke

Pogoje, kataloge in cenike pošljemo brezplačno

Generalno zastopstvo:

„Centra“ trgovina radio - aparatov, gramofonov, koles, šivanjih strojev itd.

Ljubljana, Masarykova cesta št. 12

(nasproti kolodvora — palača Vzajemne zavarovalnice)

1008

Gospodarstvo

Vsi hmeljarji se obveščajo, da se bode v nedeljo, dne 2. avgusta t. l. ob pol 9. uri dopoldne vršil v Roblekovi dvorani v Zalcu običajni shod hmeljarjev, pri katerem se bode poročalo in razpravljalo: 1. o svetovnem stanju hmeljarskih nasadov; 2. o začetku obiranja hmelja; 3. o mezdi hmeljskim obiralcem in 4. o slučajnostih. Zborovanja se lahko udeleži vsak hmeljar.

Odsek za urejevanje hudournikov je ustanovil g. ban dr. Marušič pri kr. banski upravi v Ljubljani. V področje tega odseka spadajo v zmislu § 38, IV., točke 22, 23 in 24 zakona o banski upravi z dne 7. novembra 1929: 1. Posli po zakonu o urejanju hudournikov, kolikor niso pristojna zato podrejena oblastva, in reševanje pritožb zoper njih odločbe. 2. Izdelovanje projektov in predhodnih računov za urejanje hudournikov in za melloracijo gozdnega zemljišča in 3. pregledovanje in odobravanje projektov, kakor tudi kolavdacija izvršenih del, kolikor ne presega 500.000 Din. Odsek je neposredno podrejen meni.

Razstava perutnine v Ljubljani. V okvirju razstave za pospeševanje tujskega prometa v Dravski banovini, ki se vrši v času od 29. avgusta do 9. septembra t. l. na jesenski prireditvi Velesjaja v Ljubljani, bo razstavljena odbrana perutnina, ki se goji pri nas. To razstavo priredita perutninarstva registrirana zadruga v Ljubljani in odsek za perutninarstvo Kmetijske družbe s pomočjo kraljeve banske uprave. Perutninarstva razstava bo z ozirom na omejen prostor razstavila zares le prvovrstno selekcijsko perutnino najboljših rejcev naše banovine ter bo pokazala, kako se mora reja perutnine smotreno voditi. K razstavi bodo prepuščene namreč samo živali rejcev, ki vodijo natančno rodovnike in izkaze nesnosti. Zadnji čas priglasitve na razstavo je določen na 5. avgusta t. l. in sicer na Kmetijsko družbo v Ljubljani.

Komisarja so požrli v belgijskem Kongu. Vlada je poslala v vas, kjer so domačini pojedli njenega komisarja, kazenske čete, ki so postrelile okoli 50 ljudi. Zločince so pa aretirali.

Sprejemni pogoji za banovinsko kmetijsko šolo v Sv. Juriju ob juž. žel. Novo šolsko leto 1931/32 se začne početkom oktobra ter traja polnih 12 mesecev. Sprejme se 34 gojencev in sicer v prvi vrsti le kmečke sinove, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetijah kot bodoči gospodarji. — Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, od 16 do 20 let stari, le izjemoma se sprejme par starejših prosilcev, ako se predvideva posebna marljivost in discipliniranost. Prosilci morajo imeti vsaj 4 razrede osnovne šole, le iz krajev z manj razredi se sprejemajo tudi drugi, uprava se pa ob vstopu s kratkim izpitom iz čitanja, pisanja in računstva prepriča, dali je prosilec zmožen slediti pouku. Ob vstopu v zavod preišče sprejete zavodni zdravnik, zato se zdravniškega izpričevala direktno ne zahteva. — Vsi gojenci stanujejo v internatu. Mesečna oskrbnina bo predvideno Din 150. Sinovom gospodarsko šibkejših posestnikov se dovoli polovični ali celotni popust oskrbnine. Ker se bodo v svrhu štednje dovoljevala prosta mesta le v manjšem obsegu in je običajno dosti prošnikov, naj gospodarsko jačji zaprosijo že izpočetka za plačujoče mesto radi itak nizke oskrbovalnine, ker se bo plačujoče upoštevalo v prvi vrsti. Celotno ali delno oproščeni gojenci morajo v slučaju, da pozneje vstopijo v kako službo, povrniti zavodu stroške šolanja. Lastnoročno spisano prošnjo, kolkovano s kolkoma po 5 in 20 Din priloženih za rešitev, je vložiti na upravo zavoda do konca avgusta. V prošnji naj se na-

vede tudi velikost posestva starišev, ter priloži: krstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo, npravstveno spričevalo in obvezo staršev, da bodo krili stroške; oni pa, ki prosijo za celotno ali polovično oprostitev oskrbovalnine, naj prilože tudi davčno ali občinsko potrdilo glede višine letnih davkov in gospodarskega stanja ter obvezo, da ostane sin po šolanju doma. Zavod ima v prvi vrsti živinorejsko-poljedelski tip, zato je zlasti primeren za kmetijske sinove iz živinorejskih krajev banovine. Vse korporacije, zlasti učiteljstvo se naproša, da opozore primerne fan-

te na ta razpis, posebno v krajih, kjer je še malo absolutentov. O sprejemu se obveste prosilci pismeno. Sprejeti morajo imeti s seboj: potrebno praznično in delavno obleko, vsaj 4 pare telesnega perila, vsaj 2 para čevljev, 4 pare nogavic, 1 par rjuh, 1 zimsko odejo, ter ostale potrebščine, kakor brisače, krtače, nočne copate, zobno krtačico itd. Sprejemni pogoji za novo ustanovljeno banovinsko gospodinjsko šolo pri zavodu z 10-mesečnim tečajem, se bodo razglasili pozneje, ker se pouk v novi zgradbi predvidevno pred novim letom ne bo mogel pričeti.

Opeko in strešnike

vseh vrst, za zidavo hiš, iz znanih karlovskih pekar

„ILOVAC“

dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA DRAVSKO BANOVINO
»EKONOM«, LJUBLJANA Kolodvorska ulica šte. 7

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1898

v Kandiji v lastni hiši

- Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost, izplačuje točno - Rentni davek plačuje sama iz svojega

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
kovaški premog

Vam sedi

Družba „ILIRIJA“ - Ljubljana
Dunajska cesta 46. Telefon 28-21

ZASTOPNIKE

za prodajo šivalnih strojev, separatorjev, koles, gramofonov, elektrotehničnih predmetov i. t. d. pod zelo ugodnimi pogoji sprejememo „CENTRA“ trgovina šivalnih strojev i. t. d. Ljubljana. Poštini predal 248.

Laneno olje in vse v stroko spadajoče blago kupite dobro, solidno in po zmernih cenah (pri
Firnež
Emajlne in ostale lake
Oljnatе barve
Lanene tropine

MEDIĆ-ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarne olja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA - [MEDVODE - DOMŽALE
Podružnica: Maribor, Novi Sad Lastnik: Franjo Medić

Ali si že član Kmetijske Matice?

Kako pridelati mnogo dobrega blaga?

Vzemimo na pomoč ona tehnična sredstva, ki povzročajo večje in boljše pridelke, obenem pa zmanjšajo pridelovalne stroške. Eno teh sredstev je:

Apneni dušik, ki vsebuje 16-20% dušika in do 70% apna, to je skupno 80-90% rastlinske hrane. Apneni dušik vpliva blagodejno na vse posevke. Travniki dajo bujno in dobro seno. Na njivah, vinogradih in sadenskih površjih apneni dušik večji pridelok tako kakovostne kakor količinske.

Nitrofosfat-Ruše pa vsebuje vse potrebne rastlinske hrane: dušik, fosforne kislino, kalij in apno. Vselej tega neodmestuje vsa ostala enostranska umetna gnojila in je prikladna za vse posevke in vsako zemljo.

Apneni dušik in Nitrofosfat-Ruše se lahko naroči pri „EKONOM-u“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7, ali pa pri

Tvornici za dušik d. d., Ruše pri Mariboru

ki raziskuje tudi zemljo in daje navodila za umno uporabo umetnih gnojil.

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

Velika zaloga
SUKNENEGA BLAGA
za moške in ženske obleke. Lepa izbira svilenih rut in šerp. Krojači in šivilje, pišite po vsotci!

Kdor oglašuje, ta napreduje!

EKONOM

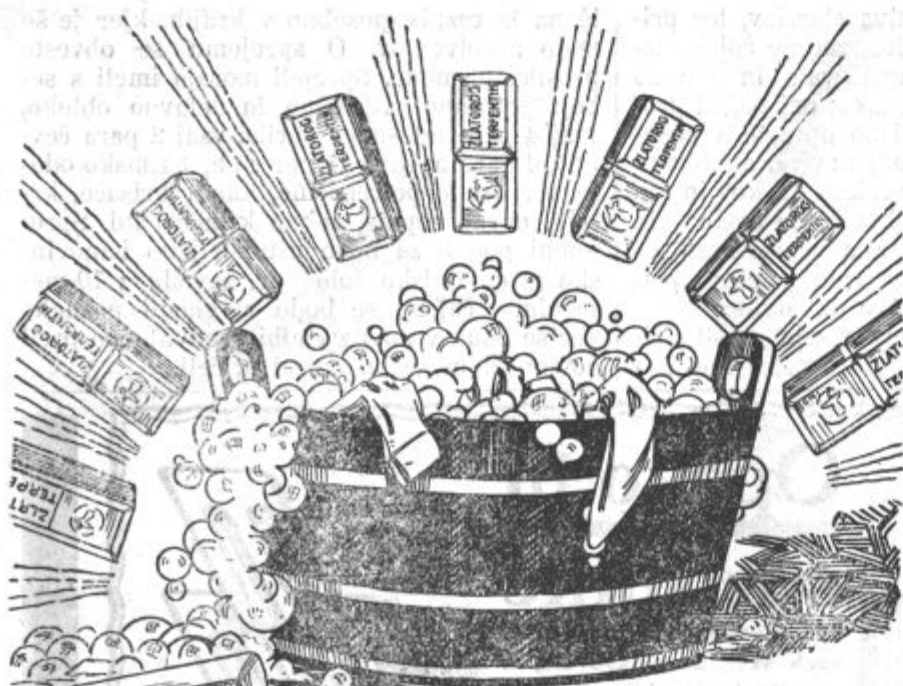
OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo bananaško in domačo moko, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete. Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa.

Polnomastni, polmastni in trapistovski

SIR

ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah

EKONOM LJUBLJANA
Kolodvorska ulica 7

O Zlati ste pesmice prebrali —
na kraju zgodbe boste vsi priznali:
Ta lepi uk dekleta opominja,
kako naj zrasie dobra gospodinja.

Da srečna bo v življenju kot ženica,
naj geslo bo li zlata ta resnica:
Nad milo Zlatorog ni mila —
tako je Zlatica učila...

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse le terpentinsko milo Zlatorog!

Zlatorog

Oblastveno koncesijonirana

šoferska šola
GOJKO PIPENBACHER

Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta št. 12

Zahtevajte informacije

**150 do 300
dinarjev**

dnevno zaslužijo oni,
ki imajo mnogo po-
znanstva! Za odgovor
znamki! — **Kosmos,**
Ljubljana, poštni pre-
dal 307.

KMETJE,

kupujte blago pri
tvrdkah, katere
oglašajo v

Kmetsem listu!

Sanatorij
v Mariboru

Telefon
2558

Gosposka ulica 49

Lastnik in vodja:
primarij dr. Černič
specijalist za kirurgijo

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije
in opremljen z zdravilnimi aparati: **vituskim**
solncem za obsevanje ran, kostnih in sklep-
nih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po
poškodbah in ohlaplosti čreves; **diatermijo**
za električno pregrevanje in električno izži-
ganje; **žarnico »halo«** za revmatična in druga
boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za no-
tranje črevesne kopeli pri zapeki, napiho-
vanju in za splošni telesni podvig.

Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80,
tretji 60 Din.

**Sivo in črno
semensko ajdo
rdečo deteljo
semensko grahoro**

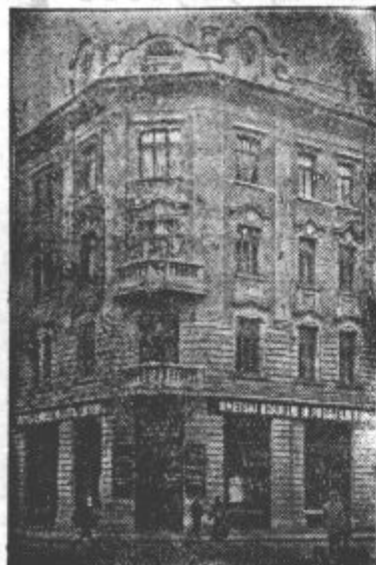
nudi po najnižjih cenah

EKONOM osrednja gospodarska zadruga
LJUBLJANA -- Kolodvorska ul. 7
R. Z. Z. O. Z.

„Adler“ Edino prava **„Gritzner“**
kolesa **Adler** **kolesa**
kolesa

kjih svojstvo je lahek tek in, izborna kakovost, dobite samo pri

Najboljša kvaliteta. Nizke cene. **Jos. Petelinc, Ljubljana** Nizke cene. Najboljša kvaliteta.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetški hranilni in posojilni dom

Račun pošt. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzojavite „KMETSKI DOM“

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon števil. 2847

VLOGE na knjižico in tekoči račun obrestuje po
5 1/2 % brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7 % brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev

Rezerve nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročitvu, na
vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredit v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8 — 12 1/2, in od 3 — 4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 — 12 1/2,

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3